HLAS OBCE

zpravodaj obce Velké Albrechtice
květen, červen 2021

Úvodník / *Blanka Drastichová*

Milí občané, nastal krásný kvetoucí a voňavý měsíc, který byl kdysi nazýván různě „Máj", „Trnopuk" či „Traven". Až začátkem 19. století mu dal jazykovědec Josef Jungmann jméno „Květen". Ano, tento měsíc patří opravdu k nejkrásnějším v roce a má mnoho tradic a obyčejů. Ať už starobylé stavění májky, nebo třeba tradice líbání pod rozkvetlou třešní, dle které každá žena či dívka, která je pod ní políbena, bude celý následující rok oplývat krásou a přitažlivostí. Dne 8. května oslavíme ukončení druhé světové války Dnem vítězství. Druhou květnovou neděli vzdáme poctu matkám a mateřství svátkem Den matek, který se v Československu začal slavit v roce 1923, a jeho propagátorkou byla Alice Masaryková. Na neděli 23. května připadne křesťanský svátek Svatý duch, zvaný také Letnice, kdy 50 dnů po Velikonocích smažíme vaječinu v přírodě. Z května se přehoupneme do června, kde 1. června oslavíme svátek našich nejmilejších-Den dětí. Třetí neděli v červnu pak nesmíme zapomenout popřát všem tatínkům ke Dni otců.

Přeji všem krásné jaro, a aby bylo každý den vašeho života co slavit…

„Vysoké podpatky vynalezla žena, kterou muži stále líbali na čelo."

Christopher Morley

Příspěvek starosty / *Miroslav Chudják, starosta*

Vážení spoluobčané!

V době kdy píši tyto řádky je již polovina dubna za námi a jarních dnů jsme si zatím moc neužili, zima se zatím nechce vzdát své nadvlády.

Na základě dohody vzešlé na základě místního šetření na podzim loňského roku zahájila Správa silnic Moravskoslezského kraje úpravu krajnice u RD. p. Pekarové. Tyto úpravy by měly zabránit, či omezit v pronikání vody ze silnice na pozemky vlastníků RD.

Správa silnic Moravskoslezského kraje je také hlavní investor stavby rekonstrukce opěrné zdi. Obec se bude částečně podílet na financování této rekonstrukce. Zhotovitelem stavby je společnost Inženýrské a dopravní stavby Olomouc a.s. Oprava probíhá v úseku km 1,590-1,800 za úplné uzavírky silnice III/46419. Po celou dobu stavby bude uzavřeným úsekem umožněn průjezd autobusové dopravě a vozidlům integrovaného záchranného systému (dále jen IZS). Ve směru od Bravantic bude umožněn vjezd pouze obyvatelům ul. Kovářské, a to s povolením vydaným obecním úřadem. Tím bude zajištěna obslužnost slepé místní komunikace (MK 26 c), která se v uzavřeném úseku se silnicí III/46419 kříží. Místní komunikace 27 c (od budovy mateřské školy + celá nová zástavba za MŠ až po č.p. 137) bude po dobu stavby obousměrná, tzn. že tamním obyvatelům nebudou vystavována povolení pro průjezd stavbou. Pro pěší bude zajištěn přístup ke všem objektům v řešeném úseku po celou dobu stavby. V řešeném úseku se nachází zastávka autobusu „Velké Albrechtice, Sokolovna". Ta bude po celou dobu stavby přesunuta před budovu Základní školy. Objízdná trasa bude vedena po silnicích III/46419, III/46418, II/647, III/46427 a III/46419. Konkrétně přes město Bílovec a obec Bravantice. Přepokládaný termín dokončení stavby je 6.8.2021. Stavba přinese omezení pro naše občany, tímto je žádám o trpělivost a pochopení. Zeď již byla v havarijním stavu a rekonstrukce je nezbytná.

Za zrušený dubnový termín (z důvodu nouzového stavu) pro svoz objemného a nebezpečného odpadu byl s fa OZO Ostrava dohodnut náhradní termín. Svoz se uskuteční dne 22. května v době od 11.00 do 14.00 hod. Z důvodu rekonstrukce OZ se uskuteční v areálu fa Office

PRO professional, za „ prodejnou Jednota". Tímto majiteli za poskytnutí prostoru děkujeme.

Příznivou zprávou je obnovení prezenční výuky v naší základní škole a rovněž návrat dětí do mateřské školy. Doufejme, že tentokrát již natrvalo. Zatím ale není zřejmé, zda se uskuteční (alespoň některé) tradiční kulturní sportovní a společenské akce, které se v minulosti v nadcházejících měsících konaly.

Dále si dovolím pár vět k tématu vyhlášeného konkursního řízení na vedoucí místo ředitele ZŠ a MŠ. Vyhlášení konkurzu jednomyslně schválila v souladu se zákonem rada obce. Uchazeče o tuto pozici bude posuzovat konkursní komise složená ze zástupců pedagogické a školské rady, dále zástupci České školní inspekce, zástupci Krajského úřadu Moravskoslezského kraje – odboru školství, mládeže a sportu a také zástupce zřizovatele. Rada věří, že se z hlediska odbornosti podaří vybrat nejvhodnějšího kandidáta na pozici ředitele školy, který úspěšně povede školu v dalším šestiletém období.

Na závěr připojuji aktuální informaci – v sobotu dne 19.4.2021 došlo ke zřícení části opěrné zdi v majetku Povodí Odry, kde současně došlo ke stržení části místní komunikace 4 c v majetku obce. Na velmi špatný stav opěrné zdi v tomto místě jsme v loňském roce vlastníka upozorňovali. Na základě operativní schůzky za účasti ředitele závodu Povodí Odry Ing. Radka Pekaře bylo dohodnuto, že Povodí Odry neprodleně zahájí příslušné kroky vedoucí k opravě zřícené části, včetně opravy části komunikace. Do doby, než bude opěrná zeď a komunikace opravena, bude místní komunikace 4c v úseku od mostu M1 (U Lucco, a.s.) po RD č.p. 19 uzavřena pro veškerou dopravu !!!

Pozvánka

na 12. zasedání Zastupitelstva obce Velké Albrechtice, které se uskuteční v pondělí 14. června 2021 v 17.00 hodin v zasedací místnosti obecního úřadu ve Velkých Albrechticích.

Program jednání bude zveřejněn obvyklým způsobem.

Mateřská škola / *Mgr. Hana Rušarová, učitelka*

V posledním čísle Hlasu obce jsem článek ukončovala s myšlenkou na přípravy a těšení se na každoroční „réj masek". Zpětně můžu všechny pochválit a poděkovat za tak povedenou akci. Přestože jsme si v té době nemysleli, že nás zanedlouho čeká opětovné uzavření budovy, děti se do svých kostýmových rolí s radostí vžily a hlavně si užily všech soutěží, tanečního šílenství a ostatního juchání dosyta. Bylo téměř blahodárné, mezi všemi zprávami ze světa, slyšet bezstarostný smích našich nejmenších. Ve školce jsme postupně zvládli se přiučit v tématech masopustu, rodiny a stihli se rozloučit se zimou…Bohužel skoro vzápětí jsme se dozvěděli, že z plánovaného jarního focení,

divadelních představení, vynášení Mařeny, chystání se na Velikonoce, ani akcí s rodiči opět nic nebude. Z tohoto důvodu se nepodařil zrealizovat ani projekt „Vyrob si svou budku" v původní plánované verzi, ale nakonec strůjce projektu, pan Mrva, donesl podklady a materiál k výrobě ptačí budky přímo do MŠ, za což mu děkujeme. Přítomné děti si s pedagogy prověří svou zručnost, budky společně poskládají a umístí na školní zahradě. Jak už to bývá – člověk míní, okolnosti mění. Určitě pro Vás nebude novinkou informace o velké a dlouho očekávané rekonstrukci vnitřních prostor MŠ, díky níž se na nějakou dobu obě třídy přesunou do budovy ZŠ. Bohužel jinak situaci vyřešit nelze, ale na všem hledejme pozitiva. Pro starší děti, které po letních prázdninách v budově zůstanou v roli prvňáčků, to pak bude alespoň méně stresující přechod a budou se o to více na svou budoucí úlohu těšit. Mladší děti si jistě taky rychle zvyknou a něčemu novému se přiučí. Bude to náročné úplně pro všechny, ale s vidinou krásného nového zázemí, které bude na děti v MŠ po prázdninách čekat, nezbývá než zatnout zuby a těšit se na podařený výsledek po ukončení všech prací. Ráda bych příspěvek zakončila nějak

optimisticky, ale už ani sama nevím, v co "věříme" a "doufáme". Každopádně bychom dětem přáli, aby se alespoň s koncem školního roku mohly rozloučit důstojně, s radostí a měly na předškolní docházku pěkné vzpomínky. Ale prozrazovat, že se pro ně přeci jen něco chystá, nebudu - ať to nezakřiknu! Zatím jen nastíním snahu dětem dopřát tradiční pasování a oslavu ke konci roku. Děti se rozloučí také se vzdělávacím programem "Poznáváme Česko", který si samy vybraly, s chutí připravovaly i plnily úkoly a každodenně si jej s hrdostí připomínaly výzdobou na oknech školky. Můžete nám už jen držet palce, aby se podařilo vše, co podařit se má…

Ze základní školy/*Mgr. Kateřina Mordačová, učitelka*

Jaro přišlo, nepřišlo. Dává si načas a pěkně si s námi pohrává. Pár dnů nás namlsá krásným teplým počasím, vše zimní „letí" do skříně a vzápětí zase nasněží. Pomalu, pomaloučku se však všechno začíná zelenat a dočkáme se i teplejších dnů, kdy se ohřejeme na sluníčku, potěšíme se pohledem na rozkvetlé zahrádky a stromy. A co nového ve škole? Se školní docházkou je to letos, stejně jako vloni, všelijaké, ale přesto se

snažíme, abychom dětem běžnou výuku trochu zpestřili. Paní vychovatelka proto ve spolupráci s Mgr. Lenkou Bučkovou připravily ve školní družině projektový den „Zdraví nás baví", který tematicky krásně navazoval na probírané učivo. Paní lékárnice odhalila dětem některé z tajů své práce, seznámila je se svým povoláním a mohly si osahat i některé pomůcky, které při práci používá. Děti si také umíchaly mastičku na suché ruce nebo čaj ze směsi bylinek podle „tajného" receptu paní lékárnice. Nechyběly ani soutěže, při kterých prokazovaly své znalosti- co patří do lékárničky, co si můžeme koupit v lékárně, poznávání bylinek, co je nemoc a úraz, nebo se snažili, co nejlépe ošetřit svého zraněného kamaráda. Vítězné družstvo pak od paní magistry získalo hodnotné dárky z lékárny. Ani poražení neodešli s prázdnou a za své znalosti i praktické dovednosti dostaly všechny děti od paní magistry zdravé dobroty a vitamíny. Následovaly jarní prázdniny a po nich, došlo k opětovnému uzavření škol, které se dotklo všech žáků. Zase jsme skončili u počítače a pracovali s dětmi on-line. Distanční výuku třeťáků a čtvrťákům oživila „návštěva knihovny." Přihlásili jsme se s dětmi na knihovnickou lekci a alespoň prostřednictvím obrazovky nás pan knihovník seznámil s nejnovějšími knižními publikacemi pro děti. Děti si pak za doprovodu skřítka Vavřínka prostřednictvím on-line kamery

prohlédly prostředí dětského oddělení knihovny. Návštěva knihovny byla součástí výuky, a proto žáci dostali domácí úkol-nakreslit, jak si představují skřítka Knihovníčka. Děti zapojily svou fantazii a snažily se úkol splnit, co nejlépe. Týden po Velikonocích došlo k návratu všech žáků do naší školy. Některé strašil antigenní test, který musely podstoupit, ale zvládly to na výbornou a viděly, že to není nic hrozného. Doufejme, že vše půjde hladce i nadále a všem přejeme jen samé negativní testy. Duben však nebyl jen o návratu dětí do škol a o testování žáků. Duben se také nesl ve znamení zápisů do škol. Věříme, že se se všemi dětmi, které se přihlásily k zápisu na naší škole, setkáme v novém školním roce.

Sportovní okénko / *Eva Hurníková, předsedkyně SK*

Vážení spoluobčané, protože díky Covidu se dějí ve fotbale věci, co historie nepamatuje, tak trošku zavzpomínáme. Vkládám zde vzpomínky pamětníků na „padesátá a šedesátá léta", které kdysi pro sportovní klub shrnul náš dobrý kamarád Rudolf Langer.

V téhle vzpomínce na sportovní dění v naší obci ve Velkých Albrechticích v období po druhé světové válce, nejde zdaleka o výčet sportovních úspěchů, ale o pohledy z úplně jiných úhlů.

V roce 1945 existovaly v naší obci 4 politické strany. KSČ, Sociálně demokratická strana, Národně socialistická strana a strana „Lidová". Každá z nich chtěla dát své mládeži možnost prožít svůj volný čas i tělovýchovnou činnost. Národní socialisté a několik příslušníků KSČ založili proto v únoru 1946 tělovýchovnou jednotu SOKOL. Předsedou, přesněji starostou Sokola se stal první poválečný ředitel školy Josef Blaheta, jednatelem učitel František Koseček, členové výboru byli Josef Stoklasa (komisař MNV), Bohumil Liberda (povoláním taxikář), Bohumil Tvarůžka (důchodce), František Lubojacký (zemědělec), Felix Petroš, Karel Peroš a Antonín Sikora a možná i další. Rovněž v únoru

1946 byl především z iniciativy Maxe Krayzla, Antonína Garguláka a Ludvíka Teichmanna založen fotbalový oddíl, který tímto krokem udělal radost především fotbalovým fanouškům. V dubnu 1946 byla založena v obci Dělnická tělovýchovná jednota (DTJ) s tímto výborem – předseda Josef Kriške, místopředseda Rudolf Vavrečka, jednatel Ludvík Nikel, náčelník Ludvík Teichmann, náčelnice Helma Vinklerová, ostatní členové výboru – Oldřich Jedlička, Anděla Jedličková, Jan Nikel, Josef Gebel, Marie Niklová, Antonie Gerlichová, Olga Vavrečková a Drahomíra Stanovská. DTJ měla i svou dorosteneckou samosprávu, která vyvíjela dobrou činnost nejen v tělocvičně, ale pořádala i různé kulturní programy. Výbor dorostenecké samosprávy měl toto složení: předseda Bohuš Harabiš, místopředseda Božena Petrová (později Langrová) jednatel Břetislav Žurek, režisér Miloš Třeťák, členové výboru Anna Škanderová a Jaroslav Jedlička. DTJ pořádala např. tělovýchovné akademie. Ta největší se konala v červenci 1947 ve spolupráci s DTJ ze Studénky a Slatiny pod vedením Richarda Beny na zahradě pana Žůrka (dnes Millerův statek). Sportovci z DTJ začali i nacvičovat vystoupení na dělnickou olympiádu, která měla být v roce 1948, ta se už ale v důsledku sloučení tělovýchovných jednot neuskutečnila. Začátkem roku 1948 byl zvolen nový výbor s předsedou Janem Niklem, ale už v březnu se konala poslední schůze DTJ v sále „U Procházky" (později bývalý kulturní dům, dnes klempířská dílna J. Pavláska). Poslední neděli v březnu 1948 došlo totiž v hostinci „U Garguláka" (dnes hospoda V. Pospíšilové) ke sloučení DTJ, Orla, SK a Sokola do jediné organizace. Do čela nově sloučené tělovýchovné organizace byl zvolen pan František Lubojacký starší, místopředsedou pan Josef Krischke, který se o rok později stal předsedou, protože Fr. Lubojacký zanechal aktivní činnosti. Stínem sloučení bylo, že se řada sportovců a funkcionářů do nové organizace nepřihlásila. Název Sokol byl vybrán především proto, že tato organizace měla dlouholetou tradici. Správný název od té doby ale byl ČSTV (Český svaz tělesné výchovy). Nová organizace byla chudá, chybělo především nářadí. Stará bradla a kůň, odrazový můstek a dvě žíněnky, bylo vše, co organizace měla. Po sloučení okresu Bílovec s okresem Nový Jičín za přispění OV ČSTV došlo k určitému dovybavení, především se ale podařilo dnešní Sokolovnu odkoupit od pana Garguláka

za 15 000,- Kč. Později následovala dlouhá jednání s KV a OV ČSTV a nakonec se podařilo získat dotaci ve výši 420 000,-Kč na generální opravu budovy a jejího zařízení. V té době ovšem nebylo jednoduché najít na tuto práci podnik a tak sportovci z V. Albrechtic byli rádi, že tuto stavbu slíbil provést OSP z Bílovce. Vedení tohoto podniku ale k této akci přistupovalo liknavě, a tak se práce protahovaly. Došlo to tak daleko, že více než 100 000 Kč se nestihlo proinvestovat v termínu, dotace propadly ve prospěch jiných akcí a v sokolovně se řada věcí prostě neudělala. Bohužel dlouhá oprava sokolovny (a nemožnost trénovat a hrát zápasy) měla na svědomí rozpad, do té doby velmi dobrého oddílu stolního tenisu, který vedl pan František Šalena. Oddílu, kde z počátku hrával i pozdější Mistr Evropy a několikanásobný Mistr ČSSR Jaroslav Staněk. Období bez tělocvičny bylo těžké i pro ty, kteří s různými skladbami vystupovali třeba na tradičních „Dnech dětí" nebo jiných kulturních a společenských akcích, anebo pro ty, kteří se připravovali na plnění odznaku BPPOV („Buď připraven pro obranu vlasti"), což byla v tehdejší době skvělá příležitost naučit děti sportovní všestrannosti. A moc by takovou věc potřebovala dnešní mladá počítačová generace. Na tomto druhu sportovní přípravy měli největší zásluhy ředitelé a učitelé z místní školy, např. pánové Kubajura, Vavřík nebo Vylíčil (ten se věnoval i přípravě fotbalových dorostenců a za jeho působení dosáhli jeho svěřenci na 2. místo v soutěži), z žen pak paní ředitelka školy Škrabalová a učitelky Šalandová nebo Širůčková. Z členů Sokola se věnovali přípravě mládeže k plnění zmíněného odznaku zdatnosti např. paní Františka Literáková nebo pan Leoš Klein.

Také fotbalové hřiště bylo tehdy menší než dnes a především bylo situováno podélně. Ale hráči z místního fotbalového oddílu z něj byli nadšeni. Možná i proto, že v podstatě bylo vytvořeno bezplatně a sami hráči přiložili ruce k dílu. Velký podíl na tom měla dobrá organizace práce, kterou řídil pan Ludvík Teichmann. Později se podařilo koupit od bývalé STS otevřený dřevěný domek a s pomocí odborníka na tesařinu pana Maxmiliána Kleina a několika dorostenců, např. dvou Lubošů – Březného a Peschla, byly z tohoto domku vytvořeny šatny a klubovna. Nelze zde nevzpomenout i pana Milana Krkošku staršího, který když viděl, že fotbalový oddíl je stále v nouzi, vzal si na starost prodej

občerstvení na hřišti a výtěžek odevzdával fotbalovému oddílu. Samozřejmě bylo v obci docela dost škarohlídů, kteří se počínání místních sportovců pošklebovali. Těm, kteří fotbal a vůbec sport a vše kolem měli rádi, to však určitě nevadilo. I přes všechny těžkosti, které je provázely, např. tři roky trvalo období, kdy V. Albrechtice vůbec nehrály soutěžně fotbal, neboť pro odchody většího počtu mužů na vojnu, nebylo možné sestavit mužstvo. Pak, především na popud Josefa Pavelky a Františka Šaleny se zase mužstvo dalo dohromady a přihlásilo se do IV. třídy, kde hrávalo dlouhé roky. Dlouhou dobu pořádali fotbalisté při příležitosti oslav vítězství nad nacismem 9. května

Dolní řada z leva: Klein Leo, Mikeš, Ludvík Václav
Prostřední řada z leva: Klein Ota, Kuděla Antonín, Březný Stanislav, Pavelek Josef , ?
Horní řada z leva: Šalena František, Pavlík Václav, Mojžíšek Zdenek

fotbalový turnaj o Pohár MNV, (později s přídomkem „Memoriál Ladislava Kudely). V padesátých a šedesátých letech, když Sokol začal dostávat finance od LSD (lidového spotřebního družstva) za pronájem prostor restaurace, a především zásluhou pánů Ladislava Stixe a Jana Škrobánka, se dařilo získávat různé dotace od OV ČSTV a MNV a značně se vylepšila Sokolovna a její vybavení a také areál hřiště doznal později výrazných změn k lepšímu. Tou nejvýznamnější byla výstavba nových šaten, skladů a nové klubovny s možností prodeje nejen nápojů, ale i některých výrobků teplé kuchyně.

To už je ale historie spíše nová a o té si přečtete v jiných článcích. Více zde: https://sk-velke-albrechtice.webnode.cz/o-nas2/historie/

Není dřevo jako dřevo…/ *Marie Dlabalová*

…to jistě ví každý, kdo vnímá vůni stromů, kdo se jimi rád obklopuje, kdo o ně pečuje, ale i ten, kdo je bere jako užitečné a doporučované palivo. Ze všeho tak trochu přináším na stránkách našeho zpravodaje ze setkání s paní Janetou Cendelínovou (48 let) z naší obce, která o dřevě toho ví opravdu hodně. Však také má na to firmu.

Co vás vlastně přivedlo na ten nápad – podnikat právě se dřevem jako palivem?

No, já bych to vzala spíše trochu ze široka, jestli mohu.

Jistě, tak do toho.

Pracovala jsem jako účetní ve firmě, která prodávala uhlí a dřevo. Protože jsem měla na starosti i objednávky, tak jsem se dostala i do kontaktu se zákazníky. Asi je to ve mně, nebrala jsem jen objednávky,

kdo, co a kolik, ale také si s těmi zákazníky popovídala. Stalo se, že ti zákazníci mně přemluvili, abych u prodeje dřeva zůstala, přestože se firma rozhodla, že bude prodávat jen uhlí.

Takže za prodej dřeva ve firmě vlastně mohou vaši zákazníci...

Ano, jsou to úžasní lidé. S mnohými jsem si alespoň po telefonu vybudovala osobní vztah. Když si spolu povídáme, tak se mi mnohdy svěří i s osobními problémy, takže už pak i víte, co je trápí za nemoci, kdo je naštval, kdo jim udělal radost. Ta spolupráce se zákazníkem totiž není jen v tom, co a jak jim poradím, ale také že je vyslechnu. Vlastně je jedno, co prodávám, jestli uhlí nebo dřevo. Jde o to, aby zákazník byl spokojený.

Zůstaneme u toho dřeva už jen pro to, že to je příroda, že to je živé..

A voňavé. A také voňavá práce, protože, když se dřevo řeže a štípe, tak úžasně voní.

Které dřevo vám nejvíce voní?

Jehličnaté. Má hodně silic.

A přivoněla jste si někdy třeba k santalu?

To je tak vzácné dřevo, ale do palivového dříví nepatří. Určitě má svoji specifickou omamnou vůni. Víte, u palivového dřeva se setkáváme se dřevem, které je už určitým způsobem znehodnocené. Tím drahým santalem bych asi topit nechtěla.

Tak si jen přivoníme a přejdeme k tomu dřevu palivovému. Kam na ně chodíte, lépe řečeno, odkud je dovážíte?

Dnešní lesy jsou už bohužel hodně vypleněné, ale stále se pohybujeme v místech, kde máme prodejnu – tedy v okolí Starého Jičína, Odersko, Vítkovsko… Dřevo je buď poškozené kůrovcem, nebo se také těží z důvodu výstavby nějakých objektů. Odborníci posoudí, co přijde na zpracování např. trámů, výztuží. No a ten odpad připadne nám.

A přesto je o tento odpad zájem?

Veliký, rok od roku větší. A je to způsobeno i osvětou, protože se dřevo bere jako ekologické palivo. A nejenom jde o kotle, které vytápějí rodinné domy, ale topí se i v krbech, takže poptávka rok od roku stoupá.

Ceny také stoupají?

Bohužel. I když byly doby, kdy bylo dřeva dostatek vzhledem třeba k výskytu kůrovce. Ale nesmíme také zapomenout na trh a cenu lidské práce. Pracovat v lese není jen tak, to nedokáže každý a také se tu každý nehrne. Je to dřina. Takže provozní náklady se pak odrazí i ceně palivového dříví.

Od kdy do kdy se může dřevo těžit?

Tvrdé listnaté dřevo se těží od podzimu do jara, tedy když stromy spí. A když začnou ptáci hnízdit, těžba končí. V této době dřevo naskladníme, během roku se zpracovává a rozváží k zákazníkům.

A kdy a jak dlouho dřevo schne?

Dřevo potřebuje čas, aby vyschlo. Minimálně rok. Ideální jsou dva, tři roky. Až potom s ním pak bychom měli topit.

Respektují zákazníci vaše rady. A vůbec, s jakými zákazníky se setkáváte?

Snažím se zákazníkům vyjít vstříc. Jestliže vím, že dřevo potřebuje proschnout, nebudu mu nabízet dřevo, které je mokré. Vždyť si zničí kotel, komín, zadehtuje si vše. Většina zákazníků si nechá poradit. Chytrý zákazník nakupuje dřevo s předstihem, aby mu vyschlo. To, co si koupí letos, bude mu k užitku za dva, za tři roky. Stává se, že noví zákazníci, si postaví nový dům, postaví si krb a myslí si, že s dřevem, které si koupí, mohou ihned topit. Snažím se jim poradit, tak trochu proškolit, jak by se k tomu dřevu měli chovat, jak je správně využít, aby byli spokojeni. Protože spokojený zákazník se vám vrátí.

Už vás někdo z vašich zákazníků i pochválil?

Představte si, že ano. Ani nevíte, jak mně potěší, že vám někdo popřeje třeba pěkné Vánoce, veselé Velikonoce.

To je vlastně zhodnocení vaší práce! Janeto, my jsme si spolu povídaly o dřevě, které hoří. Ale co strom jako takový. Který druh máte ráda, který je ten váš, který máte třeba na zahradě?

Já mám ráda stromy, které mi něco dají, které mi vrátí to, co já dám jim. Tedy ovocné stromy. V podstatě je to stejné i v mé práci, když já něco dám, tedy se starám. A tak jsem ráda, když se mi to nějak vrátí.

Pár vzpomínek…/ *Mgr. Karla Sekaninová*

V době covidové pobýváme my starší převážně doma a stává se, že se v myšlenkách přeneseme do času skoro již zapomenutých. Když paní Eva Winklerová v minulém zpravodaji oslovila čtenáře zavzpomínat si, začala jsem přemýšlet, čím bych mohla přispět a nevyznělo to příliš sentimentálně.

Do Velkých Albrechtic jsem se přestěhovala před čtyřiceti lety v roce 1981, na zdejší škole učila neskutečných třicet osm let, z toho devatenáct ředitelovala. Při výčtu let a zaměření mé krásné práce vás okamžitě napadne, co všechno jsem zažila každičký den s dětmi a nejen s nimi. Tedy jen pár vzpomínek viděných mýma očima.

Na počátku devadesátých let se vesnička osamostatnila a já se stala na čtyři volební období zastupitelkou, radní, členkou sociální a kulturní komise, a už dříve hospodářkou ve Sdružení dobrovolných hasičů. Nebyla to jednoduchá doba, práce časově náročná, zcela nové situace, noví známí. Lidé si ale vzájemně pomáhali, táhli, jak se říká, za jeden provaz. Jinak by to ani nešlo. Třeba v komisi, v níž působím dodnes, byla odjakživa prima parta bezvadných lidiček, která zvládala Vítání občánků, Setkání jubilantů, pomáhala na akcích obce. Přáníčka a pozvánky jsem tehdy malovala obyčejnými vodovými barvami klidně i přes půlnoc, na hasičské karnevaly tvořila barevné plakáty. Kluci je rozváželi po okolních vesnicích, aby byla co největší účast návštěvníků a z toho pak nějaký ten zisk na činnost. Z karnevalu, zábav a plesu, a organizovalo se jich v minulosti poměrně dost, se po úklidu chodilo přímo pro čerstvé voňavé rohlíčky k snídani do samoobsluhy. Když v devadesátých letech zaplavila obec stoletá voda a ze silnice se stala divoká, dravá a nebezpečná řeka, po které plavala spousta různých věcí, zvířat, dřeva, části stromů, já pomocí lopaty lovila rybky pod smrčky u školy a házela je v dobré víře do proudu vody s nadějí, že přežijí, hlídala hasičům zatopené motorové čerpadlo, aby náhodou neodplavalo, proti proudu a pomocí držení se plotu postupovala na úřad, abych se dozvěděla, co udělat pro záchranu kotlů ve školní kotelně. Po ústupu vody zpět do koryta Bílovky v kolečkách vozila bahno,

které se nahromadilo všude kolem. Pomáhali mi kluci a holky za žlutou limonádu a bonbony.

A ve škole, to teprve bylo zážitků a vyslovených perliček. Vypráví se, že jeden pan učitel poslal o přestávce žáky na malou stranu, marně je hledal ve třídách a nakonec je našel na Male straně za potokem Bílovkou. S jistou dávkou nostalgie vzpomínám na dojemné vánoční besídky, nekonečné vycházky do okolí s vyprávěním o historii obce, školní výlety s neodmyslitelnými zásobami koblížků, čajem a hrachovou polévkou ve varnicích, na rozmanité sportovní soutěže, bojové hry s úkoly a hledáním pokladů, na Mikuláše, čertíky, na oblíbené noci ve škole, večerní prohlídky tajemné půdy a neprozkoumaného sklepa za úplné tmy okořeněné vyprávěním strašidelných příběhů nebo svícení baterkou na veliké pavouky na pavučinách, na čtení pověstí z kroniky, v poslední řadě parádně vymyšlenou návštěvu Bezhlavého rytíře se svítícíma očima na hlavě v podpaží, Bílou paní s dlouhým závojem na špičatém kornoutu, černými nehty a černými kruhy pod očima, lesního mužíka Hejkala ověšeného lístečky z vrby. Jedna z nocí, kdy kreativní a pro každou legraci zaměření rodiče přichystali dětem neskutečně přesvědčivé divadýlko. Děti se bály i smály zároveň, když za oknem tělocvičny spatřily tyto nadpřirozené příšerky. Dovedu si představit i vykulené oči osamělého řidiče vracejícího se z noční, na co asi pomyslel, když tyto vznášející se bytosti neznámého původu spatřil pohybovat se jen tak po břehu potoka. Moc dobře mu asi od žaludku nebylo, ale naštěstí setkání přežil.

Potkala jsem ve Velkých Albrechticích spoustu hodných a zajímavých lidí, ve škole postupně poznávala příjemné a laskavě rodiče a jejich dětičky i pozitivně naladěné a veselé spolupracovnice a kolegyně. Ráda si se svými bezva sousedy zavzpomínám na zašlé časy a pokaždé se na jejich poutavé vyprávění těším. Narodili se po druhé světové válce, vědí, jak to tady vypadalo, znají spoustu lidi z vesnice, jejich příběhy, radosti i starosti, což já nikoli. Ráda vzpomínám na své žáky a žákyňky, kteří mi prošli rukama, a těší mne, když se se mnou na chvilku zastaví a svěří se, co dělají, jak se mají, a že jsou spokojení. Stále v nich vidím ty malé žáky v lavicích, oni už zatím ale vyrostli a jsou z nich dospěláci.

A to jsme my, typické učitelky...

Společenská kronika

V měsíci květnu oslaví životní jubileum

Schaumann Zdeněk	50
Šostáková Romana	50
Rakosová Lenka	55
Škrobák Petr	60
Magera Josef	65
Ošmerová Blažena	65
Orlíková Dagmar	65
Macháčková Marta	75
Hoš Ladislav	75
Macháček Jan	79

V měsíci červnu oslaví životní jubileum

Nováková Ivana	50
Kolarovský Jiří	55
Klein Jaromír	55
Kühnel Pavel	55
Popelka Svatopluk	65
Jozková Zdeňka	65
Nosalová Hana	65
Stoniš Vítězslav	75
Broschová Marie	78
Krayzlová Hilda	80
Arletová Drahomíra	80

Noví občánci: Gabriela Dano, Tomáš Vidlák

Opustili nás: paní Iva Kafková, pan Rudolf Schmid

Všem novým občánkům a jubilantům přejeme mnoho zdraví, štěstí, lásky a rodinné pohody.
Našim zemřelým spoluobčanům věnujeme tichou vzpomínku.

Albrechtík – Ahoj děti! / *Eliška Dostálová*

Milé děti, jaro je tady a pomalu se s ním blíží i léto. Vyrazme ven do přírody s rodiči či kamarády a užívejme tohoto krásného období. Stromy rozkvétají, rodí se zvířátka, sluníčko nám krásně svítí – No nezní to lákavě?

Přišlo jaro se sluníčkem, zem otvírá zlatým klíčkem.
Všechno se raduje, zpívá a notuje, jaro vítá.
První roste sněženka, malá bílá květinka.
Druhý zase petrklíček, nese s sebou zlatý klíček.
Fialinka voňavá hezkou vůni rozdává.
Pampeliška střapatá, celá je jak ze zlata.

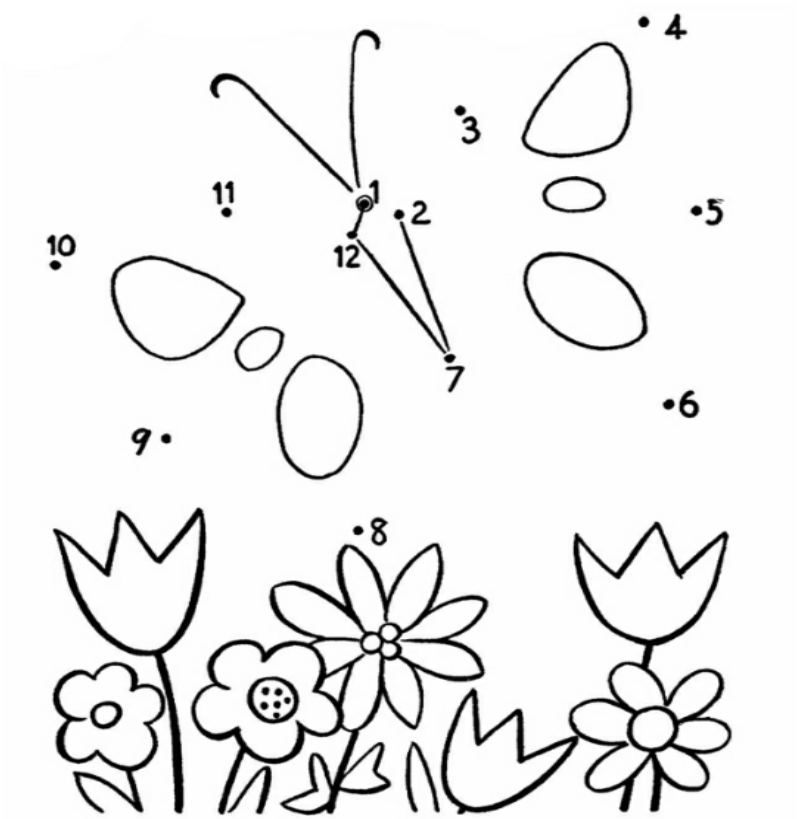

Spoj čísla od 1 do 12 a vybarvi.

Myslivecké sdružení Jamník / *Čestmír Klein, předseda spolku*

Podle kalendáře tady máme již měsíc jaro, ale paní zima se své vlády né a né vzdát. Měsíc duben dostál i svému lidovému názvu Apríl a počasí tomu nasvědčovalo. Teploty jako na houpačce, slunce se střídalo se sněhem a mrazem a na horách napadlo až metr sněhu. Toto počasí může být pro nás lidi nepříjemné, avšak pro přírodu je to pravé požehnání, neboť po posledních horkých a suchých létech, je zde dostatek vláhy. Před námi jsou nejkrásnější měsíce v roce a to květen a červen. V květnu se již příroda naplno probudila ze zimního spánku. Všechno kvete, všude kolem nás svěží zelená tráva a všude vládne shon. Z teplých krajin se k nám vrátili všichni tažní ptáci a okamžitě začínají s opravou nebo stavbou hnízd nových. Tito tvorečkové musí naplánovat líhnutí potomstva vždy tak, aby byl všude dostatek hmyzu, housenek a další potravy pro věčně hladová mláďata. Zajíci mají nyní druhé vrhy mláďat, srnčí tlupy se rozpadají a srnčí zvěř mění svoji zimní šedou srst za letní červenou. Bažantí kohouti se pyšní krásným zbarvením a hlasitě dávají najevo všem vetřelcům, že toto je jejich území. Jaro je také začátek práce v honitbě. Je třeba vyčistit a vydesinfikovat všechna krmná zařízení. Také jsme v měsíci dubnu využili pár dní přívětivého počasí a zbudovali jsme oplocenku v lokalitě u „Kozelského rybníka". Tato oplocenka byla postavena na pozemku patřící naší obci. Vysázeny byly keře a ovocné stromy. Obecní úřad finančně zaštítil výstavbu a výsadbu a my jsme dali svou práci a nadšení. Samozřejmě že se o tuhle výsadbu budeme patřičně starat. K tomuto pozemku vede i obecní cesta, která bude oseta různou směskou plodin pro zvýšení potravní nabídky zvěři. Tento pás trvalé zeleně posílí biodiverzitu v této lokalitě a také bude působit protierozně. Červen byl vždy nazýván měsícem myslivosti a ochrany přírody a určitě právem. V červnu se v přírodě vyskytuje mnoho mláďat. Spatřit můžeme srnčata, malé zajíčky, bažantí či koroptví mláďata a mláďata většiny našich pěvců. Právě v tomto období tito tvorečkové potřebují naší ochranu a ohleduplnost. Nenechávejme v tomto období volně běhat své čtyřnohé kamarády. Při nálezu čerstvě narozeného srnčete nebo zajíčka na ně nesahat a raději se rychle vzdálit. Ono, i když se to může zdát, nejsou tato mláďata opuštěná.

Jejich matka se vždy nachází opodál a skrytě nás pozorují. Když však na ně sáhneme, třeba nevědomky pohladíme, matka ucítí lidský pach a ze strachu mládě opustí. Tímto jej odsoudíme k pomalé smrti. Mějme my lidé radost z přicházejícího jara a radujme se z krásy všude kolem nás.

Historie naší obce/ *Čestmír Klein*

Po třicetileté válce se tvář obce velmi změnila. V roce 1695 byli ve vesnici 1 dědičný rychtář jménem Elias Weiner, 44 sedláků, 2 pololáníci, 5 čtvrtláníků, 6 zahradníků, 18 domkařů a 3 mlynáři. Je škoda, že kromě dědičného rychtáře Eliase Weinera nelze nalézt žádné další jméno. Samotné jméno Weiner se už v pozdějších letech nevyskytuje. Po třicetileté válce usídlili majitelé bíloveckého panství na svých loukách rodiny, které u nich pracovaly. Tehdy vznikly skupiny domků od Gebauerovy továrny po obou stranách Bílovky. Další skupiny domků začínaly u mostu přes Bílovku po obou stranách potoka. Odtud název domkaři. V obci se nacházely tři vodní mlýny. Mlynáři museli kromě daně z pole zaplatit po třech tolarech daně ze mlýna, šest tolarů a devět grošů z výkrmu prasat, odvést šest měřic mouky, držet jednoho psa. Všechno obilí, které patřilo vrchnosti, museli semlít bezplatně. Plošně patřilo k 51 statkům, malorolnickým a domkařským usedlostem okolo 1200 ha půdy. Velké statky byly po obou březích potoka postaveny ve větší vzdálenosti, protože Bílovka po větších a náhlých srážkách často vystupovala ze břehů. Obzvláště na dolním konci vesnice měl každý sedlák směrem od Bílovky až ke statku zahradu, která byla zároveň loukou, částečně ovocným sadem. Zahrady byly velké od tří do pěti měřic (0,6- 1 ha). Od hospodářské budovy se táhla pole až na hranici obce se sousední obcí. Tento dědičný majetek nebyl nikdy dělen, a to podle prastarých, přísně dodržovaných zákonů o dědictví statku. Sedláci byli v době osídlení svobodnými sedláky. Každá obec tvořila svou vlastní říši se svým předákem, dědičným rychtářem, který dostal pověření od biskupského ordináriátu. Osídlenci Velkých Albrechtic přišli patrně výlučně z Frank. Proto zůstal zachován franský styl ve stavbách statků, nářečí a zvyky. Hospodářská budova se nachází naproti výměnku, vzadu zakončuje stavbu stodola. Výměnky jsou dokladem toho, že majitelé

předávali hospodářství ještě za svého života svému nástupci v době, kdy se oženil. Správa vesnice náležela fojtovi, všeobecně nazývanému rychtáři, neboť on vlastnil dědičnou rychtu a k ní náležející pozemky, které mohl svobodně získat a prodat. Při každé změně vlastnictví však musel odvést 10% z výnosu. Dědičný rychtář byl osvobozen od roboty a měl ve vesnici šenkovní právo. Naproti tomu musel vybírat odvody a dohlížet na robotu. V neklidných časech se dostavit na zámek s příslušnou branou hotovostí, chovat psa pro pána a každoročně přivést sud vína z Maďarska, Rakouska nebo Moravy. Posledním dědičným rychtářem v naší obci byl Josef Kober č.p.52 (dnes statek naproti školy). Od roku 1861 byl volen starosta obce. Pokračování příště…

Pro naše zahrádky / *Ing. Martin Stanečka*

Cabernet Moravia

Cabernet Moravia to má v našich končinách složité. Ačkoliv byl vypěstován speciálně na tuzemské podmínky, jen velmi málo vinařů z něj dokáže udělat zajímavé, konkurenceschopné víno, a to ještě pouze v příznivých ročnících. Když se to ale povede, je radost z něj dvojnásobná. Odrůda Cabernet Moravia se zrodila v Moravské Nové Vsi. V roce 1975 provedl křížení odrůd Zweigeltrebe a Cabernet Franc šlechtitel Lubomír Glos. Až dvacet šest let nato byl Cabernet Moravia zapsán do Státní odrůdové knihy. *„Sortiment bílých odrůd byl u nás dříve dosti široký, od raných až po pozdní, ale modré byly pouze Portugal, Svatovavřinecké a Frankovka. Rulandské modré bylo pro nízké sklizně spíše raritou. Proto bylo snahou šlechtitelů vyšlechtit nové modré odrůdy, které by rozšířily jejich sortiment. Od roku 1964 jsem pracoval ve funkci vinaře v JZD Moravská Nová Ves. Když jsme se seznámili s profesorem Krausem, nabídl jsem mu vysadit u nás část jeho vyšlechtěného materiálu. Tak vznikla velmi úzká spolupráce. V tu dobu jsem pěstoval odrůdu Cabernet*

Franc, která však byla velmi zdegenerovaná vlivem viróz, málo plodila, ale víno bylo vždy velmi dobré. Při diskuzi mě profesor Kraus podpořil, abych ji zkusil zkřížit s našimi pěstovanými odrůdami, že by tak bylo možno získat novou zajímavou odrůdu. Tak jsem se dostal na cestu šlechtitele a výsledkem byla nová odrůda Cabernet Moravia," vzpomíná na vznik moravského kabernetu pan Glos. Cabernet Moravia je skutečně typicky moravskou odrůdou, v Čechách jí nenajdete ani 0,1 % tuzemské výsadby. V pořadí modrých odrůd jí se 193 hektary celorepublikově patří osmé místo, což je něco přes jedno procento všech vinic. Hodně vyzrálé hrozny dávají jemné kabernetové tóny černého rybízu, třešní a višní, ke kterým se připojuje aroma ostružin, borůvek či ovocného džemu. V případě zrání vína ve vypálených dřevěných sudech se můžeme dočkat i čokolády nebo kávy. Když se podíváme na statistiky rozloh výsadeb v jednotlivých podoblastech, dobře podle nich odhadneme, kde se této odrůdě daří nejvíce. Nejvíce Moravie najdeme na Velkopavlovicku. Daří se jí zejména v Modrých horách, kde jsou vinaři zvyklí s modrými odrůdami pracovat, konkrétně například v Kobylí nebo Vrbici. Více než třetina výsadeb se soustředí na Slovácku. Pochopitelnou výspou je tu její rodiště Moravská Nová Ves, kde ji vedle vinařství Glosových najdete prakticky téměř u každého vinaře.

Mohlo by se zdát, že fungující poučkou při snoubení pokrmů by bylo, chovat se k Moravii stejně jako ke světově nejrozšířenější červené odrůdě Cabernet Sauvignon. Nelze ale příliš spoléhat na zahraniční literaturu. Světové kabernety jsou totiž charakterově od tuzemských odlišné, a hlavně Cabernet Moravia má u nás v drtivé většině celkově lehčí projev a nižší tříslovinu než Cabernet Sauvignon. Proto nemusí vždy unést až tak výrazná jídla jako jeho sourozenec. Cabernet Moravia je výborným společníkem k uzeninám. Přirozeným párováním jsou tmavá masa. Začneme-li studenou kuchyní, pochopitelným společníkem jsou uzeniny, a to i kořeněné, výborně se hodí zejména do společnosti papriky. Ze sýrů to budou tučné polotvrdé sýry holandského typu nebo s ušlechtilou plísní. Tmavá barva kabernetových odrůd naznačuje, že přirozeným párováním jsou tmavá masa. Ať už to bude hovězí nebo zvěřina. Lehčí Cabernet Moravia bez výraznějšího zrání v sudu a tříslovin se ale může hodit i k vepřovému a krůtímu či tuňákovi.

Svoz objemného a nebezpečného odpadu / *obecní úřad*

Oznamujeme občanům, že náhradní svoz objemného a nebezpečného odpadu proběhne dne 22.5.2021 v době od 11.00 do 14.00 hodin v areálu firmy OFFICE PRO professional s.r.o. (za prodejnou Jednota). Pracovníci firmy OZO Ostrava zde od vás bezplatně odeberou např. starý nábytek, koberce a podlahové krytiny, televizory a lednice, autobaterie, barvy, oleje, ředidla, žíraviny, asfaltové lepenky a podobně. Nelze zde předat stavební odpad a odpad, který patří do popelnic nebo kontejnerů na tříděný odpad. Tato služba je poskytována bezplatně občanům obce Velké Albrechtice, kteří jsou zapojeni do systému sběru, třídění, svozu a nezávadné likvidace odpadů obce Velké Albrechtice, tj. mají u obce objednán odvoz odpadů od svých domácností. Není určena pro právnické osoby a fyzické osoby - podnikatele, kteří jsou povinni zajistit si likvidaci odpadů ve vlastní režii. **Pozor již nebude možno odevzdávat při svozu objemného odpadu pneumatiky!!!**

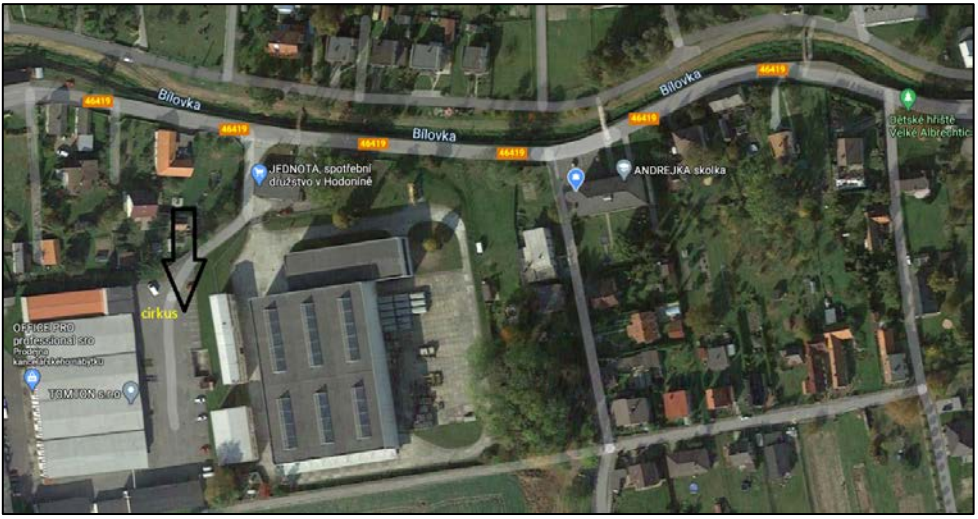

Společnost OZO Ostrava oznamuje občanům, že cena pytlů na odpad, které jste mohli zakoupit na obecním úřadě k mimořádnému vývozu komunálního odpadu, bude nově 50 Kč.

Přehled o množství odpadů v naší obci

Vážení občané, jen tak pro zajímavost, můžete v tabulce pod textem porovnat, jaké množství odpadu se v naší obci vyprodukovalo během posledních čtyř let.

rok	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*
počet obyvatel	*1125*	*1145*	*1153*	*1153*
náklady v Kč	*733 000*	*792 000*	*839 000*	*1 037 000*
směsný komunální odpad	130,40	126,44	126,75	130,52
tříděný odpad v tunách				
papír	5,73	6,09	7,26	9,50
sklo	13,92	14,00	14,17	15,45
plasty	21,06	18,75	19,99	20,80
biologicky rozložitelný odpad	3,66	9,10	13,18	19,15
velkoobjemový odpad (2 x ročně) v tunách				
objemný odpad	11,07	10,82	21,19	11,32
barvy, lepidla	1,05	0,91	0,71	0,88
oděvy	2,98	2,90	3,92	2,24
spalitelný odpad	6,59	3,84	9,11	7,65
pneumatiky	4,63	3,80	0,00	0,00
kovy	0,00	0,00	1,54	0,00
obaly, nebezpečné látky	0,08	0,06	0,12	0,11
motorové oleje	0,16	0,20	0,29	0,23

Kalendář akcí

Datum	Akce
22. května	Svoz objemného odpadu
15. června	Zasedání zastupitelstva obce č.12

Hlas obce č.111 - zpravodaj obce Velké Albrechtice. Evidence MKČR E 10294 ze dne 12.6.2000. Vychází jako periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází jako dvouměsíčník. Texty neprošly přímou jazykovou úpravou. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Texty mohou být redakčně upraveny. Názor redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem článků. **Nezveřejňujeme politické, vulgární, anonymní a neetické reakce a příspěvky, které by vedly k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti.**
Neprodejné! Doručováno zdarma do domácnosti v obci.
Kontaktní adresa: Blanka Drastichová, Obecní úřad Velké Albrechtice 119,
tel. 734158831, e-mail: obec@velkealbrechtice.cz, IČO:600679
Vyšlo: 01.05.2021 Uzávěrka příštího čísla: 15.06.2021